TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. vasario 25 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Konkurencija – Dominuojanti padėtis – SESV 102 straipsnis – Skaitmeninės rinkos – Skaitmeninė platforma – Dominuojančią padėtį užimančios įmonės, sukūrusios skaitmeninę platformą, atsisakymas suteikti prieigą prie šios platformos trečiajai įmonei, sukūrusiai mobiliąją programėlę, užtikrinant tos platformos ir šios programėlės sąveikumą – Prieigos prie skaitmeninės platformos būtinumo vertinimas – Veiksmų, dėl kurių priekaištaujama, poveikis – Objektyvus pateisinimas – Būtinybė dominuojančią padėtį užimančiai įmonei sukurti tam tikros kategorijos mobiliosioms programėlėms skirtą šabloną, kad būtų suteikta prieiga – Atitinkamos galutinės grandies rinkos apibrėžimas“

Byloje C-233/23

dėl *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija) 2023 m. balandžio 7 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2023 m. balandžio 13 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Alphabet Inc.,

Google LLC,

Google Italy Srl

prieš

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato,

dalyvaujant

Enel X Italia Srl,

Enel X Way Srl,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos, I. Jarukaitis, M. L. Arastey Sahún, S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen ir D. Gratsias, teisėjai E. Regan, I. Ziemele ir O. Spineanu-Matei (pranešėja),

* Proceso kalba: italų.

generalinė advokatė L. Medina,

posėdžio sekretorius C. Di Bella, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2024 m. balandžio 23 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Alphabet Inc.*, *Google LLC* ir *Google Italy Srl*, atstovaujamų *avvocati* N. Latronico, M. Siragusa bei M. Zotta ir *abogado* A. Lamadrid de Pablo,

– *Enel X Italia Srl* ir *Enel X Way Srl*, atstovaujamų *avvocati* F. Cintioli ir G. Lo Pinto,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* L. Fiandaca ir F. Sclafani,

– Graikijos vyriausybės, atstovaujamos V. Baroutas ir K. Boskovits,

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Conte ir C. Sjödin,

– ELPA priežiūros institucijos, atstovaujamos C. Simpson ir M. Sánchez Rydelski,

susipažinęs su 2024 m. rugsėjo 5 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 102 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant *Alphabet Inc.*, *Google LLC* ir *Google Italy Srl* ginčą su *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (Italijos konkurencijos ir rinkos priežiūros institucija, Italija; toliau – AGCM) dėl šios institucijos sprendimo nubausti šias bendroves už SESV 102 straipsnio pažeidimą dėl to, kad buvo atsisakyta užtikrinti trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės su elektrinių transporto priemonių įkrovimu susijusioms paslaugoms teikti ir minėtų bendrovių siūlomos skaitmeninės platformos *Android Auto* (toliau – *Android Auto*) sąveikumą.

Teisinis pagrindas

3 SESV 102 straipsnyje nurodyta:

„Kaip nesuderinamas su vidaus rinka draudžiamas bet koks vienos ar keleto įmonių piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi vidaus rinkoje arba didelėje jos dalyje, galintis paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.

Toks piktnaudžiavimas konkrečiai gali būti:

a) nesąžiningų pirkimo ar pardavimo kainų arba kokių nors kitų nesąžiningų prekybos sąlygų tiesioginis ar netiesioginis nustatymas;

b) gamybos, rinkų arba technikos raidos ribojimas pažeidžiant vartotojų interesus;

c) nevienodų sąlygų taikymas lygiaverčiams sandoriams su kitais prekybos partneriais, dėl ko jie patenka į konkurencijos atžvilgiu nepalankią padėtį;

d) vertimas sudaryti sutartis kitoms šalims prisiimant papildomus įsipareigojimus, kurių pobūdis ir komercinė paskirtis neturi nieko bendra su tokių sutarčių dalyku.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

4 *Google* yra *Alphabet*, kuri kontroliuoja Italijoje įsteigtą *Google Italy*, patronuojamoji bendrovė.

5 *Google* sukūrė operacinę sistemą *Android OS*, skirtą įvairių gamintojų mobiliesiems įrenginiams. Šią sistemą, suteikiamą pagal atvirojo kodo licenciją, iš esmės galima naudoti nemokamai ir modifikuoti be leidimo.

6 2015 m. *Google* pristatyta *Android Auto* buvo sukurta mobiliesiems įrenginiams, veikiantiems su operacine sistema *Android OS*, kad jų naudotojai galėtų tiesiogiai transporto priemonės informacinės pramoginės sistemos ekrane naudotis šiuose įrenginiuose esančiomis programėlėmis.

7 Siekdama užtikrinti kiekvienos programėlės sąveikumą su *Android Auto* ir kartu išvengti ilgų ir brangių bandymų, *Google* siūlo sprendimus visoms programėlių kategorijoms, t. y. „templates“ (šablonai) kiekvienam sąveikumo sprendimui (toliau – šablonas). Pagal šiuos šablonus tretieji asmenys gali kurti savo su *Android Auto* sąveikias mobiliųjų programėlių versijas. 2018 m. pabaigoje šablonai buvo prieinami žiniasklaidos ir žinučių siuntimo mobiliosioms programėlėms. Siekdama patenkinti navigacijos mobiliųjų programėlių naudotojų poreikius, *Google* taip pat sukūrė arba įsigijo žemėlapių ir navigacijos programėles, t. y. *Google Maps* ir *Waze*, kurios yra sąveikios su *Android Auto*. Be to, tam tikrais atvejais *Google* leido tretiesiems kūrėjams kurti personalizuotas mobiliąsias programėles be iš anksto nustatyto šablono.

8 *Enel X Italia Srl* priklauso *Enel* grupei, kuri valdo daugiau kaip 60 % Italijoje esančių elektrinių transporto priemonių įkrovimo stotelių ir teikia tokio įkrovimo paslaugas.

9 2018 m. gegužės mėn. *Enel X Italia* pristatė mobiliąją programėlę *JuicePass*, kuri prieinama mobiliųjų įrenginių, veikiančių su operacine sistema *Android OS*, naudotojams ir gali būti atsisiunčiama iš *Google Play*. Šioje programėlėje siūlomos įvairios elektrinių transporto priemonių įkrovimo funkcijos. Kalbant konkrečiai, ši mobilioji programėlė suteikia galimybę naudotojams ieškoti įkrovimo stotelių žemėlapyje ir jas rezervuoti, perkelti paiešką į *Google Maps*, kad būtų galima nuvykti į pasirinktą įkrovimo stotelę, ir pradėti, sustabdyti ir stebėti įkrovimo sesiją bei su ja susijusį mokėjimą.

10 2018 m. rugsėjo mėn. *Enel X Italia* paprašė *Google* imtis veiksmų, būtinų siekiant užtikrinti *JuicePass* sąveikumą su *Android Auto*, tačiau *Google* atsisakė tai padaryti, motyvuodama tuo, kad žiniasklaidos ir žinučių siuntimo mobiliosios programėlės yra vienintelės su *Android Auto* sąveikios trečiųjų įmonių mobiliosios programėlės. 2018 m. gruodžio mėn. *Enel X Italia* pateikus antrą prašymą, 2019 m. sausio mėn. *Google* vėl atsisakė imtis šių veiksmų dėl saugumo sumetimų ir būtinybės racionaliai paskirstyti naujam šablonui sukurti reikalingus išteklius.

11 2019 m. vasario 12 d. *Enel X Italia* kreipėsi į AGCM ir jai nurodė, kad *Google* veiksmai nepagrįstai atsisakyti leisti naudoti mobiliąją programėlę *JuicePass* per *Android Auto* yra SESV 102 straipsnio pažeidimas.

12 2020 m. spalio mėn. *Google* išleido šabloną, skirtą su *Android Auto* sąveikių elektrinių transporto priemonių įkrovimo mobiliųjų programėlių eksperimentinėms versijoms projektuoti.

13 2021 m. balandžio 27 d. sprendime AGCM konstatavo, kad *Google* veiksmai, trukdantys ir vilkinantys *JuicePass* prieinamumą *Android Auto* platformoje, yra piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį. Ši institucija, be kita ko, nurodė *Google* išleisti galutinę elektrinių transporto priemonių įkrovimo mobiliųjų programėlių kūrimo šablono versiją ir sukurti galimas funkcijas, kurias *Enel X Italia* nurodė kaip esmines ir kurių nėra šioje versijoje. Minėta institucija skyrė *Alphabet*, *Google* ir *Google Italy* solidariai mokėtiną 102 084 433,91 EUR baudą.

14 Šios bendrovės dėl AGCM sprendimo padavė skundą *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija), o šis atmetė visą skundą.

15 Minėtos bendrovės pateikė apeliacinį skundą *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

16 Tas teismas nurodo, jog AGCM laikėsi nuomonės, kad atsakydama į *Enel X Italia* prašymą *Google* nepateikė tinkamų informacinių technologijų sprendimų ir taip nepagrįstai trukdė ir vilkino mobiliosios programėlės *JuicePass* prieinamumą *Android Auto* platformoje. Jis pažymi, jog AGCM nusprendė, kad *Google* veiksmai dėl jos dominuojančios padėties yra svarbūs konkurencijos apsaugos ir rinkos dinamikos požiūriu, nes *Google* atlieka pagrindinį vaidmenį, kad konkrečiai profesionalūs naudotojai, nagrinėjamu atveju kūrėjai, galėtų gauti prieigą prie visuomenės, kurią sudaro galutiniai mobiliųjų programėlių naudotojai. Konkrečiai kalbant, mobiliųjų programėlių, kurios gali būti skelbiamos *Android Auto*, konkrečios rūšys ir charakteristikos, taip pat būtinų programavimo priemonių nustatymo ir pateikimo momentas priklauso tik nuo *Google*.

17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat pažymi, kad, AGCM teigimu, egzistuoja reali *Google Maps* ir *JuicePass* programėlių konkurencija, nes šiose abiejose programėlėse teikiamos paieškos ir navigacijos paslaugos, susijusios su elektrinių transporto priemonių įkrovimo stotelėmis. AGCM teigimu, taip pat egzistuoja tų programėlių potenciali konkurencija, nes *JuicePass* siūlomos naujos funkcijos, kurios ateityje gali būti integruotos į *Google Maps*. Tas teismas priduria, jog AGCM nusprendė, kad, atsižvelgiant į dalinį tų programėlių sutapimą ir į tai, kad programėlė *Google Map*s integruota į *Android Auto*, o programėlė *JuicePass* nebuvo į ją įtraukta, *Google* atsisakymas turi būti suvokiamas kaip atsisakymas užtikrinti sąveikumą, prilygstantis atsisakymui sudaryti sutartį, dėl kurio pažeistas vienodų konkurencijos sąlygų principas, nes *Google* mobiliajai programėlei suteiktas nesąžiningas pranašumas prieš jos konkurentės mobiliąją programėlę.

18 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme *Alphabet*, *Google* ir *Google Italy*, be kita ko, teigė, kad AGCM tinkamai neišnagrinėjo sąlygų, pagal kurias vertinama, ar atsisakymas tiekti produktą ar teikti paslaugą yra piktnaudžiavimas, ir iš esmės priekaištauja šiai institucijai dėl to, kad ji neatliko mobiliosios programėlės *JuicePass* prieigos prie *Android Auto* būtinumo analizės. Jos taip pat nurodė, kad *Google* veiksmus pateisina objektyvūs ir teisėti argumentai.

19 Be to, šios bendrovės tvirtina, jog atsižvelgiant į tai, kad veiksmai, dėl kurių joms priekaištaujama, susiję su prieiga prie *Android Auto*, siekiant konstatuoti piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi reikėjo apibrėžti atitinkamą rinką, kurioje veikia *Android Auto*, ir konstatuoti, kad ši programėlė joje dominuoja. Be to, jos laikėsi nuomonės, kad AGCM nenustatė nei atitinkamos galutinės grandies rinkos, nei *Google* dominuojančios padėties joje, o tik nustatė „konkurencingą aplinką“, kurioje navigacijos programėlės konkuruoja su elektrinių transporto priemonių įkrovimo programėlėmis, tačiau neatliko būtinos analizės išvadai, kad tokia „konkurencinga aplinka“ yra atitinkama rinka pagal konkurencijos teisę, padaryti. Galiausiai jos teigė, jog negalima tvirtinti, kad *Google Maps* ir *JuicePass* konkuruoja tarpusavyje.

20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad, atsižvelgiant į poveikį, kurį *Google* veiksmai gali sukelti konkrečiame ekonomikos sektoriuje, kuriame jie atliekami, šie veiksmai gali būti laikomi piktnaudžiaujamu atsisakymu tiekti produktą ar teikti paslaugą ir pažeisti SESV 102 straipsnį.

21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs pažymi, kad *Google* užima dominuojančią padėtį rinkoje per operacinę sistemą *Android OS* ir *Google Play*, o *Android Auto* yra tik šios operacinės sistemos patobulinimas, skirtas transporto priemonės informacinei pramoginei sistemai. Prieiga prie *Android Auto* atrodo „būtina“, kad *Enel X Italia* galėtų pasiūlyti galutiniams naudotojams lengvai ir saugiai naudojamas mobiliąsias programėles, kai šie naudotojai vairuoja transporto priemonę. Šiuo atžvilgiu reikėtų nepamiršti to, kad skaitmeniniame sektoriuje sparčiai vyksta pokyčiai, todėl „būtinais“ gali būti laikomi produktai ar paslaugos, iš pradžių sukurti tik siekiant palengvinti jau esamų daiktų naudojimą.

22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, atrodo, kad dėl *Google* veiksmų gali būti pašalinta konkurenciją rinkoje. Atsižvelgiant į skaitmeninių rinkų ypatybes, galima teigti, kad jeigu nebūtų užtikrinta prieiga prie *Android Auto* dėl programėlės *JuicePass*, vartotojai ja nebebūtų suinteresuoti ir dėl tokių veiksmų naudotojams galėtų būti sutrukdyta naudotis geresniu produktu, kuriam yra potenciali paklausa. Be to, neatrodo atmestina, kad į esamą bendro pobūdžio mobiliąją programėlę, t. y. *Google Maps*, gali būti įtrauktos specialios *JuicePass* funkcijos. Be to, neatrodo, kad *Google* atsisakymas *Enel X Italia* atžvilgiu būtų pagrįstas realiais objektyviais pateisinimais.

23 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, siekiant priimti sprendimą jo nagrinėjamoje byloje, būtina išaiškinti SESV 102 straipsnį ir iš esmės 1998 m. lapkričio 26 d. Sprendime *Bronner* (C-7/97, EU:C:1998:569) suformuotą jurisprudenciją, susijusią su atsisakymu suteikti prieigą prie dominuojančią poziciją užimančios įmonės infrastruktūros. Šiuo atžvilgiu šis teismas mano, jog neatrodo, kad ši jurisprudencija būtų tiesiogiai taikoma nagrinėjamu atveju, ir kelia klausimą, ar skaitmeninių rinkų veikimo ypatumai pateisina nukrypimą nuo tame sprendime nustatytų sąlygų esant tokiai situacijai, kokią jis nagrinėja, arba bent jau lankstų jų aiškinimą. Tas teismas taip pat abejoja dėl to, kaip tokiu atsisakymo atveju, kokį jis nagrinėja, konkurencijos institucijos turi apibrėžti atitinkamas rinkas.

24 Šiomis aplinkybėmis *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar pagal SESV 102 straipsnį sąlyga, susijusi su produkto, kurį atsisakoma tiekti, būtinumu, turi būti aiškinama taip, kad prieiga prie jo turi būti būtina tam tikrai veiklai gretimoje rinkoje vykdyti, ar pakanka, kad tokia prieiga būtų būtina, kad būtų galima tinkamiau naudoti prieigos prašančios įmonės siūlomus produktus ar paslaugas, visų pirma tuo atveju, kai atsisakomo tiekti produkto pagrindinė funkcija yra padaryti esamų prekių ar paslaugų naudojimą lengvesnį ir tinkamesnį?

2. Ar veiksmai, kvalifikuojami kaip atsisakymas tiekti, gali būti laikomi piktnaudžiavimu, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį, tokiomis aplinkybėmis, kai, nepaisant to, kad nebuvo galimybės įsigyti prašomo produkto, i) prašymą pateikusi įmonė jau veikė rinkoje ir toliau joje augo visą tariamo piktnaudžiavimo laikotarpį ir ii) kiti ekonominės veiklos vykdytojai, konkuruojantys su prieigos prie produkto prašančia įmone, toliau veikė rinkoje?

3. Ar piktnaudžiavimo atveju, kai atsisakoma suteikti prieigą prie tariamai būtino produkto ar paslaugos, SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad į produkto ar paslaugos neegzistavimą tuo metu, kai pateikiamas prašymas jį tiekti ar teikti, reikia atsižvelgti kaip į objektyvų tokio atsisakymo pateisinimą, ar konkurencijos institucija bent jau privalo patikrinti, atsižvelgdama į objektyvius įrodymus, kiek laiko dominuojančią padėtį užimančiai įmonei reikia produktui ar paslaugai, prie kurio prašoma suteikti prieigą, sukurti, ar, atvirkščiai, reikalaujama, kad dominuojančią padėtį užimanti įmonė, atsižvelgdama į rinkoje prisiimamą atsakomybę, būtų įpareigota pranešti prašymą pateikusiam asmeniui, kiek laiko reikės produktui sukurti?

4. Ar SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad iš dominuojančios įmonės, kuri valdo tam tikrą skaitmeninę platformą, gali būti reikalaujama iš dalies pakeisti savo produktus arba sukurti naujų produktų, kad jų prašantys asmenys turėtų galimybę įsigyti šių produktų? Ar tokiu atveju dominuojančią padėtį užimanti įmonė privalo atsižvelgti į bendrus rinkos reikalavimus arba į tam tikros įmonės, prašančios tariamai būtino įvedinio (angl. *input*), poreikius, ar, bent jau atsižvelgiant į jai rinkoje tenkančią ypatingą atsakomybę, ji turi iš anksto nustatyti objektyvius kriterijus, taikytinus jai nagrinėjant pateiktus prašymus ir nustatant jų vykdymo eiliškumą?

5. Ar piktnaudžiavimo atveju, kai atsisakoma suteikti prieigą prie tariamai būtino produkto ar paslaugos, SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad konkurencijos institucija privalo iš anksto apibrėžti ir nustatyti atitinkamą galutinės grandies rinką, kurioje vyksta piktnaudžiavimas, ir ar ši rinka gali būti tik potenciali?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo

25 *Enel X Italia* mano, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes Teisingumo Teismo atsakymas į pateiktus klausimus nėra būtinas ginčui pagrindinėje byloje išspręsti. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas jau yra susidaręs nuomonę dėl krypties, kurios ketina laikytis, ir prašo Teisingumo Teismo ne išsklaidyti abejones dėl SESV 102 straipsnio aiškinimo, o priimti sprendimą, kuris patvirtintų šią nuomonę ir kuriuo būtų galima remtis būsimuose procesuose, kuriuose būtų keliami pagrindinėje byloje pateiktiems klausimams tapatūs klausimai.

26 Remiantis jurisprudencija, Teisingumo Teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti tai, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2024 m. spalio 4 d. Sprendimo *Bezirkshauptmannschaft Landeck (Bandymas prieiti prie mobiliajame telefone saugomų asmens duomenų)*, C-548/21, EU:C:2024:830, 46 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

27 Darytina išvada, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl tokio klausimo tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimas arba galiojimo vertinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinos tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktą klausimą (2024 m. spalio 4 d. Sprendimo *Bezirkshauptmannschaft Landeck (Bandymas prieiti prie mobiliajame telefone saugomų asmens duomenų)*, C-548/21, EU:C:2024:830, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

28 Nagrinėjamu atveju iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad, viena vertus, ginčas pagrindinėje byloje susijęs su SESV 102 straipsnio taikymu dėl to, kad *Google* atsisakė patenkinti trečiosios įmonės jai pateiktą prašymą užtikrinti šios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir *Google* sukurtos skaitmeninės platformos sąveikumą, ir, kita vertus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl SESV 102 straipsnio aiškinimo tokio atsisakymo atveju. Konkrečiau kalbant, to teismo klausimai iš esmės susiję, pirma, su prieigos prie produkto ar paslaugos, kuriuos atsisakoma tiekti ar teikti, „būtinumo“ sąvoka, antra, su veiksmų, dėl kurių priekaištaujama dominuojančią padėtį užimančiai įmonei, poveikio klausimu, trečia, su sąvoka „objektyvus pateisinimas“ ir galimomis šiai įmonei tenkančiomis pareigomis ir, galiausiai, rinkos, kurioje gali būti daromas antikonkurencinis poveikis, apibrėžimu.

29 Be to, nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodytos tikslios priežastys, dėl kurių šį prašymą pateikęs teismas prašo išaiškinti SESV 102 straipsnį ir mano esant būtina pateikti Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus.

30 Šiomis aplinkybėmis nėra akivaizdu, kad prašomas SESV 102 straipsnio išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku arba kad iškelta problema yra hipotetinė.

31 Be to, reikia pažymėti, jog, kaip iš esmės nurodyta Rekomendacijų nacionaliniams teismams dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo (OL C, C/2024/6008) 18 punkte, kuris šiuo aspektu suformuluotas taip pat, kaip 2019 m. paskelbtų rekomendacijų (OL C 380, 2019, p. 1) 18 punktas, tai, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas išdėsto tam tikrus samprotavimus dėl atsakymų į užduotus klausimus, nepaneigia šių klausimų priimtinumo.

32 Taigi prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

33 Remiantis suformuota jurisprudencija, nacionaliniams teismams ir Teisingumo Teismui bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, pastarasis turi pateikti nacionaliniam teismui naudingą atsakymą, kuris leistų priimti sprendimą jo nagrinėjamoje byloje. Tokiu atveju Teisingumo Teismui gali tekti performuluoti jam pateiktus klausimus. Šiuo atžvilgiu jis turi iš visos nacionalinio teismo pateiktos informacijos ir, be kita ko, iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies atrinkti Sąjungos teisės klausimus, aiškintinus atsižvelgiant į bylos dalyką (2024 m. balandžio 30 d. Sprendimo *M.N. (EncroChat)*, C-670/22, EU:C:2024:372, 78 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

34 Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą, jį pateikęs teismas remiasi prielaida, kad *Android Auto* yra skaitmeninio sektoriaus infrastruktūra ir kad tą dieną, kai buvo atliekami veiksmai, dėl kurių priekaištaujama apeliantėms pagrindinėje byloje, t. y. atsisakyta užtikrinti trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir *Android Auto* sąveikumą, *Google* užėmė dominuojančią padėtį rinkoje, kuriai priklauso *Android Auto*. Šiuo klausimu reikia priminti, kad vykstant SESV 267 straipsnyje nurodytam procesui, pagrįstam aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo funkcijų atskyrimu, tik nacionalinis teismas yra kompetentingas nustatyti ir vertinti pagrindinės bylos faktines aplinkybes (2024 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Heureka Group (Kainų palyginimas internete)*, C-605/21, EU:C:2024:324, 66 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

35 Iš šio prašymo taip pat matyti, jog jį pateikusiam teismui kyla klausimas, ar, atsižvelgiant į skaitmeninių rinkų, susijusių su tokia kaip pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija, veikimo ypatumus ir į tokios skaitmeninės platformos kaip *Android Auto* funkciją, nėra pagrindo nukrypti nuo, be kita ko, 1998 m. lapkričio 26 d. Sprendime *Bronner* (C-7/97, EU:C:1998:569) nustatytų sąlygų arba bent jau jas aiškinti lanksčiai, kad SESV 102 straipsnis būtų taikomas veiksmams, kuriais skaitmeninę platformą sukūrusi dominuojančią padėtį užimanti įmonė, gavusi trečiosios įmonės prašymą, atsisako suteikti prieigą prie šios platformos, užtikrinant jos ir šios trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės sąveikumą, t. y. iš esmės atsisako užtikrinti minėtos platformos ir šios programėlės sąveikumą.

36 Taigi reikia konstatuoti, kad pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad skaitmeninę platformą sukūrusios dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymas užtikrinti, gavus trečiosios įmonės prašymą, šios platformos ir šios trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės sąveikumą gali būti laikomas piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, nors minėta platforma nėra būtina siekiant šią programėlę komerciniais tikslais naudoti galutinės grandies rinkoje, tačiau dėl jos ta programėlė gali tapti patrauklesnė vartotojams.

37 Reikia priminti, kad pagal SESV 102 straipsnį draudžiamas bet koks vienos ar kelių įmonių piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi vidaus rinkoje arba didelėje jos dalyje, galintis paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą. Tuo straipsniu siekiama, kad nebūtų pažeista konkurencija ir dėl to nenukentėtų bendrasis interesas, atskiros įmonės ir vartotojai, ir baudžiama už dominuojančią padėtį užimančių įmonių veiksmus, kuriais ribojama konkurencija kokybiniais pranašumais ir kuriais dėl to pastariesiems gali būti padaryta tiesioginė žala arba sutrikdyta ar

iškraipyta konkurencija, taip pat kuriais dėl to jiems gali būti padaryta netiesioginė žala (2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*, C-48/22 P, EU:C:2024:726, 87 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

38 Tokiais veiksmais laikomi veiksmai, kuriais rinkoje, kur konkurencija jau yra susilpnėjusi būtent dėl vienos ar kelių dominuojančią padėtį užimančių įmonių veiksmų, trukdoma išlaikyti esamos konkurencijos laipsnį arba plėsti šią konkurenciją, taikant kitas priemones nei reguliuojančios įmonių konkurenciją kokybiniais pranašumais (2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*, C-48/22 P, EU:C:2024:726, 88 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

39 Kalbant apie veiksmus, kuriais atsisakoma suteikti prieigą prie dominuojančią padėtį užimančios įmonės savo veiklai sukurtos ir jai priklausančios infrastruktūros, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad toks atsisakymas gali būti laikomas piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, jei dėl šio atsisakymo ne tik gali būti pašalinta bet kokia prieigos prašančio asmens konkurencija atitinkamoje rinkoje ir jo negalima objektyviai pateisinti, bet ir jei pati infrastruktūra yra būtina jo veiklai vykdyti, nes nėra faktinės ar potencialios šios infrastruktūros alternatyvos (šiuo klausimu žr. 1998 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Bronner*, C-7/97, EU:C:1998:569, 41 punktą ir 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*, C-48/22 P, EU:C:2024:726, 89 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

40 Šiuo klausimu reikia priminti, kad šių sąlygų nustatymas 1998 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Bronner* (C-7/97, EU:C:1998:569) 41 punkte buvo pateisinamas tos bylos aplinkybėmis, t. y. dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymu suteikti konkurentui prieigą prie infrastruktūros, kurią ji sukūrė savo veiklai, o ne kitais veiksmais (2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Deutsche Telekom / Komisija*, C-152/19 P, EU:C:2021:238, 45 punktas ir 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*, C-48/22 P, EU:C:2024:726, 90 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

41 Konstatavus, kad dominuojančią padėtį užimanti įmonė, atsisakiusi sudaryti sutartį su konkurentu, piktnaudžiavo savo padėtimi, tokia įmonė būtų priversta sudaryti sutartį su tuo konkurentu. Tačiau tokia pareiga ypač riboja dominuojančią padėtį užimančios įmonės laisvę sudaryti sutartis ir teisę į nuosavybę, nes net ir tokią padėtį užimanti įmonė iš esmės gali atsisakyti sudaryti sutartis ir neleisti naudotis infrastruktūra, kurią sukūrė savo poreikiams tenkinti (2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Deutsche Telekom / Komisija*, C-152/19 P, EU:C:2021:238, 46 punktas ir 2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*, C-48/22 P, EU:C:2024:726, 91 punktas).

42 Be to, nors įmonės pripažinimas kalta dėl to, kad ji piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi atsisakydama sudaryti sutartį su konkurentu, trumpuoju laikotarpiu skatina konkurenciją, vis dėlto ilgainiui konkurencijai ir vartotojams paprastai naudinga tai, kad bendrovei leidžiama tik savo poreikiams naudoti infrastruktūrą, kurią ji sukūrė savo veiklai. Jeigu būtų pernelyg lengvai leidžiama naudotis gamybos, pirkimo ar paskirstymo įranga, konkurentams nebūtų paskatų kurti konkurencingą įrangą. Be to, dominuojanti įmonė būtų mažiau linkusi investuoti į veiksmingą infrastruktūrą, jeigu vien savo konkurentų prašymu būtų įpareigota dalytis su jais nauda, gaunama iš savo pačios investicijų (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Deutsche Telekom / Komisija*, C-152/19 P, EU:C:2021:238, 47 punktą ir 2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Slovak Telekom / Komisija*, C-165/19 P, EU:C:2021:239, 47 punktą).

43 Taigi, kaip išvados 30 punkte iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, būtent būtinybė toliau skatinti dominuojančią padėtį užimančias įmones investuoti į kokybiškų produktų ar paslaugų kūrimą vartotojų naudai pateisina šio sprendimo 39 punkte nurodytų sąlygų taikymą tuo atveju, kai dominuojančią padėtį užimanti įmonė sukūrė infrastruktūrą savo veiklai ir ši jai priklauso.

44 Vis dėlto, kaip išvados 35 punkte pažymėjo generalinė advokatė, kai dominuojanti įmonė sukūrė infrastruktūrą ne tik savo veiklai, bet siekdama leisti trečiosioms įmonėms ją naudoti, 1998 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Bronner* (C-7/97, EU:C:1998:569) 41 punkte Teisingumo Teismo nustatyta sąlyga, susijusi su šios infrastruktūros būtinumu prieigos prašančio asmens veiklai vykdyti, nes nėra faktinės ar potencialios tos infrastruktūros alternatyvos, netaikoma.

45 Tokiu atveju nei dominuojančią padėtį užimančios įmonės laisvės sudaryti sutartis ir teisės į nuosavybę išsaugojimas, nei būtinybė ją toliau skatinti investuoti į kokybiškų produktų ar paslaugų kūrimą nepateisina atsisakymo suteikti trečiajai įmonei prieigą prie atitinkamos infrastruktūros kvalifikavimo kaip piktnaudžiavimo, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį, tik tais atvejais, kai dėl šio atsisakymo pastaroji įmonė negali vykdyti savo veiklos, plėtodama perspektyvią pasiūlą gretimoje rinkoje.

46 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, jog jei dominuojančią padėtį užimanti įmonė patyrė su tokios infrastruktūros kūrimu susijusių išlaidų ne tik savo veiklai, bet siekdama, kad šia infrastruktūra galėtų naudotis trečiosios įmonės, reikalavimas, kad dominuojančią padėtį užimanti įmonė suteiktų prieigą prie tos infrastruktūros, iš esmės nekeičia verslo modelio, kuriuo vadovautasi ją kuriant.

47 Darytina išvada, kad siekiant nustatyti, ar 1998 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Bronner* (C-7/97, EU:C:1998:569) 41 punkte Teisingumo Teismo nustatytos sąlygos taikomos byloje dėl atsisakymo suteikti prieigą prie infrastruktūros, reikia nustatyti, ar dominuojančią padėtį užimanti įmonė sukūrė šią infrastruktūrą tik savo veiklai ir ši jai priklauso, ar, priešingai, ta infrastruktūra buvo sukurta siekiant ją leisti naudoti trečiosioms įmonėms, o tai patvirtina aplinkybė, kad ši dominuojančią padėtį užimanti įmonė jau suteikė tokią prieigą tokioms įmonėms.

48 Nagrinėjamu atveju iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *Google* suteikė trečiosioms įmonėms prieigą prie *Android Auto* ir užtikrino šios skaitmeninės platformos suderinamumą su mobiliųjų programėlių kategorijomis ar net konkrečiomis šių trečiųjų įmonių sukurtomis programėlėmis. Negalima teigti, kad skaitmeninė platforma, skirta tam, kad automobilių informacinėje pramoginėje sistemoje galėtų būti naudojamos mobiliosios programėlės, be kita ko, sukurtos trečiųjų asmenų ir atsisiųstos į naudotojų mobiliuosius įrenginius, buvo sukurta tik šios dominuojančią padėtį užimančios įmonės poreikiams.

49 Taigi su sąlyga, kad tai dar patikrins prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, *Google* sukūrė *Android Auto* ne tik savo veiklai, nes prieiga prie šios skaitmeninės platformos yra atvira trečiosioms įmonėms, todėl 1998 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Bronner* (C-7/97, EU:C:1998:569) 41 punkte Teisingumo Teismo nustatyta sąlyga, susijusi su būtinumu prieigos prašančio asmens veiklai vykdyti, netaikoma nagrinėjant, ar skaitmeninę platformą sukūrusios įmonės atsisakymas suteikti prieigą prieš šios platformos trečiajai įmonei, sukūrusiai mobiliąją programėlę, užtikrinant tos platformos ir šios programėlės sąveikumą, reiškia piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį.

50 Darytina išvada, kad šis atsisakymas gali būti laikomas piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, nors minėta skaitmeninė platforma nėra būtina siekiant atitinkamą programėlę komerciniais tikslais naudoti galutinės grandies rinkoje, nes nėra faktinės ar potencialios jos naudojimo per tą platformą alternatyvos.

51 Tokiu atveju, kaip išvados 46 ir 48 punktuose iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, reikia nustatyti, ar, atsižvelgiant į šio sprendimo 38 ir 39 punktuose nurodytą jurisprudenciją, dominuojančią padėtį užimančios įmonės, atitinkamos skaitmeninės platformos savininkės, atsisakymo suteikti prieigą prie šios platformos mobiliąją programėlę sukūrusiai trečiajai įmonei, užtikrinant minėtos platformos ir šios programėlės sąveikumą, faktinis ar galimas poveikis yra užkirsti kelią arba trukdyti produkto ar paslaugos, kurie bent jau potencialiai konkuruoja su dominuojančią padėtį užimančios įmonės tiekiamu produktu ar teikiama paslauga arba jos galimu tiekti produktu ar galima teikti paslauga, plėtrai atitinkamoje rinkoje ar ją vilkinti ir ar šis atsisakymas yra elgesys, kuriuo ribojama konkurencija kokybiniais pranašumais ir dėl to gali būti padaryta žala vartotojams.

52 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad skaitmeninę platformą sukūrusios dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymas užtikrinti, gavus trečiosios įmonės prašymą, šios platformos ir šios trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės sąveikumą gali būti laikomas piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, nors minėta platforma nėra būtina siekiant šią programėlę komerciniais tikslais naudoti galutinės grandies rinkoje, tačiau dėl jos ta programėlė gali tapti patrauklesnė vartotojams, jeigu dominuojančią padėtį užimanti įmonė tą platformą sukūrė ne tik savo veiklai.

Dėl antrojo klausimo

53 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog vien tai, kad tiek įmonė, sukūrusi mobiliąją programėlę ir paprašiusi dominuojančią padėtį užimančios įmonės užtikrinti jos ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra pastaroji įmonė, sąveikumą, tiek pirmosios įmonės konkurentai išliko aktyvūs rinkoje, kuriai priklauso ši programėlė, ir joje išvystė savo padėtį, nors toks sąveikumas jiems nebuvo užtikrintas, gali reikšti, kad dėl dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymo patenkinti šį prašymą negalėjo būti sukeltas antikonkurencinis poveikis.

54 Šiuo aspektu pažymėtina, jog tam, kad būtų galima pripažinti, kad konkrečiu atveju veiksmai turi būti kvalifikuojami kaip „piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi“ pagal SESV 102 straipsnį, paprastai reikia įrodyti, kad, taikant kitas priemones nei reguliuojančios įmonių konkurenciją kokybiniais pranašumais, tokiais veiksmais daromas faktinis ar galimas konkurencijos ribojimas išstumiant tokias pat produktyvias įmones iš vienos ar kelių atitinkamų rinkų arba neleidžiant joms plėtoti veiklos tose rinkose, kurios, reikia pažymėti, gali būti tiek rinkos, kur užimta dominuojanti padėtis, tiek susijusios ar gretimos rinkos, kur tie veiksmai gali turėti faktinį ar galimą poveikį (2024 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*, C-48/22 P, EU:C:2024:726, 165 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

55 Tam, kad dominuojančią padėtį rinkoje užimančios įmonės veiksmai būtų kvalifikuoti kaip piktnaudžiavimas, tokios įmonės veiksmų, kuriais siekiama išstumti konkurentus iš atitinkamos rinkos, atveju nebūtina įrodyti, kad buvo pasiektas jų rezultatas, taigi kad padarytas konkretus išstūmimo iš rinkos poveikis. SESV 102 straipsniu siekiama nubausti už tai, kad viena ar kelios įmonės piktnaudžiauja dominuojančia padėtimi vidaus rinkoje arba didelėje jos dalyje,

neatsižvelgiant į tai, ar toks piktnaudžiavimas buvo sėkmingas (šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimą *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.* (C-377/20, EU:C:2022:379, 53 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

56 Vadinasi, konkurencijos institucija gali konstatuoti SESV 102 straipsnio pažeidimą įrodžiusi, kad tam tikro elgesio įgyvendinimo laikotarpiu, atsižvelgus į tos bylos aplinkybes, jis galėjo riboti konkurenciją pranašumais, nepaisant to, kad jis neturėjo poveikio (2023 m. sausio 19 d. Sprendimo *Unilever Italia Mkt. Operations*, C-680/20, EU:C:2023:33, 41 punktas).

57 Vis dėlto toks pažeidimas turi būti pagrįstas akivaizdžiais įrodymais, konstatuojančiais ne vien hipotezę, bet ir faktinį tam tikrų veiksmų galėjimą daryti tokį poveikį, o kilus abejonių dėl jų galimybės daryti tokį poveikį, ši abejonė turi veikti tuos veiksmus atlikusios įmonės naudai (2023 m. sausio 19 d. Sprendimo *Unilever Italia Mkt. Operations*, C-680/20, EU:C:2023:33, 42 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

58 Tai, kad atitinkamoje rinkoje išlaikomas tas pats konkurencijos laipsnis arba net konkurencija šioje rinkoje išvystoma, nebūtinai reiškia, jog dėl atitinkamų veiksmų negali būti sukeltas antikonkurencinis poveikis, nes toks poveikio nebuvimas gali atsirasti dėl kitų priežasčių ir būti nulemtas, be kita ko, pokyčių atitinkamoje rinkoje po to, kai tie veiksmai buvo pradėti, arba dominuojančią padėtį užimančios įmonės negebėjimo tinkamai įgyvendinti strategiją, lėmusią tokius veiksmus (2022 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Servizio Elettrico Nazionale ir kt.*, C-377/20, EU:C:2022:379, 54 punktas). Kalbant konkrečiai, viena vertus, atitinkamų veiksmų piktnaudžiaujamas pobūdis negali priklausyti nuo to, ar konkurentai atitinkamoje rinkoje gali sušvelninti tokį poveikį, ir, kita vertus, negalima atmesti galimybės, kad, nesant minėtų veiksmų, konkurencija šioje rinkoje būtų galėjusi būti dar labiau išvystyta.

59 Nagrinėjamu atveju *Google* nurodyta aplinkybė, kad *Enel X Italia* ir jos konkurentai toliau veikė rinkoje, kuriai priklauso programėlė *JuicePass*, ar net plėtėsi joje, savaime nereiškia, kad dėl *Google* atsisakymo suteikti prieigą prie *Android Auto* negalėjo būti sukeltas antikonkurencinis poveikis. Vis dėlto ši aplinkybė su sąlyga, kad bus iš tikrųjų nustatyta, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, gali būti požymis, kad pagrindinėje byloje nagrinėjami *Google* veiksmai negalėjo sukelti nurodomo išstūmimo poveikio.

60 Kalbant apie mobiliąją programėlę, susijusią su transporto priemonių įkrovimo paslaugomis, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, pažymėtina, jog, be kita ko, gali būti reikšmingi duomenys, pateikti siekiant įrodyti, kad elektrinių transporto priemonių naudotojai galėjo būti suinteresuoti tokia programėle kaip *JuicePass*, turinčia šio sprendimo 9 punkte aprašytas funkcijas, nepaisant to, kad ši programėlė negalėjo būti naudojama šių transporto priemonių informacinėje pramoginėje sistemoje per *Android Auto*.

61 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti: SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog vien tai, kad tiek įmonė, sukūrusi mobiliąją programėlę ir paprašiusi dominuojančią padėtį užimančios įmonės užtikrinti jos ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra pastaroji įmonė, sąveikumą, tiek pirmosios įmonės konkurentai išliko aktyvūs rinkoje, kuriai priklauso ši programėlė, ir joje išvystė savo padėtį, nors toks sąveikumas jiems nebuvo užtikrintas, nereiškia, kad dėl dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymo patenkinti šį prašymą negalėjo būti sukeltas antikonkurencinis poveikis. Reikia įvertinti, ar, atsižvelgiant į visas reikšmingas faktines aplinkybes, šie dominuojančią padėtį užimančios įmonės veiksmai galėjo trukdyti išlaikyti ar plėtoti konkurenciją atitinkamoje rinkoje.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimų

62 Iš pradžių, pirma, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog *Google* gavo *Enel X Italia* prašymą, kad jos sukurta programėlė galėtų būti naudojama per *Android Auto*, o tam reikėjo, kad Google sukurtų šabloną, leidžiantį užtikrinti su elektrinių transporto priemonių įkrovimo paslaugomis susijusių programėlių ir šios platformos sąveikumą. Žinoma, kaip nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, *Google* vėliau, po kreipimosi į AGCM, tačiau prieš šiai institucijai priimant sprendimą, sukūrė šabloną, skirtą elektrinių transporto priemonių įkrovimo mobiliųjų programėlių eksperimentinėms versijoms projektuoti siekiant naudoti *Android Auto* platformoje. Vis dėlto tuo metu, kai buvo pateiktas prašymas *Google*, nebuvo šablono, skirto su tokių transporto priemonių įkrovimo paslaugomis susijusių programėlių kategorijai.

63 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo abejonės, dėl kurių jis uždavė trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus, susijusios su tuo, kokią įtaką, kvalifikuojant nagrinėjamus veiksmus kaip piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį, turi aplinkybė, kad prašymo suteikti tokią prieigą pateikimo dieną nebuvo su elektrinių transporto priemonių įkrovimo paslaugomis susijusių programėlių kategorijai skirto šablono, kuriuo būtų užtikrintas šių programėlių ir *Android Auto* sąveikumas, ir su galima pareiga sukurti tokį šabloną.

64 Antra, reikia pažymėti, kad paskutine ketvirtojo klausimo dalimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai dominuojančią padėtį užimanti įmonė privalo sukurti tam tikros kategorijos mobiliosioms programėlėms skirtą šabloną, kad trečiosios įmonės prašymu būtų suteikta prieiga prie skaitmeninės platformos, kurios savininkė ji yra, užtikrinant atitinkamų programėlių ir šios platformos sąveikumą, ir atsižvelgiant į šiai dominuojančią padėtį užimančiai įmonei tenkančią ypatingą atsakomybę rinkoje ši įmonė, gavusi daug trečiųjų įmonių prašymų suteikti prieigą, turi nustatyti objektyvius šių prašymų nagrinėjimo ir eiliškumo kriterijus.

65 Vis dėlto nei iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nei iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos nematyti, kad trečiosios įmonės, be to, vienu metu, būtų pateikusios *Google* prašymus sukurti šablonus, kuriais būtų užtikrintas *Android Auto* ir šių įmonių sukurtų programėlių sąveikumas.

66 Nors su Sąjungos teise susijusiems prejudiciniams klausimams taikoma svarbos prezumpcija, prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikiamas ne dėl to, kad būtų suformuluotos patariamosios nuomonės bendro pobūdžio arba hipotetiniais klausimais, o dėl būtinybės veiksmingai išspręsti ginčą (2021 m. sausio 14 d. Sprendimo *The International Protection Appeals Tribunal ir kt.*, C-322/19 ir C-385/19, EU:C:2021:11, 53 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

67 Taigi tiek, kiek ketvirtojo klausimo paskutine dalimi iš tikrųjų siekiama gauti Teisingumo Teismo patariamąją nuomonę, jis yra nepriimtinas.

68 Trečia, kalbant apie kitus trečiojo ir ketvirtojo klausimų aspektus, pažymėtina, jog šie klausimai susiję su objektyviais pateisinimais, kuriais dominuojančią padėtį užimanti įmonė gali remtis dėl veiksmų, kuriais atsisakoma pateikti arba sukurti trečiųjų įmonių sukurtoms mobiliosioms programėlėms skirtą šabloną, kad jas būtų galima naudoti per skaitmeninę platformą, kurios

savininkė yra ši dominuojančią padėtį užimanti įmonė, ir kuriems gali būti taikomas SESV 102 straipsnyje nustatytas draudimas, ir su atitinkamai minėtai įmonei ir kompetentingai konkurencijos institucijai tenkančia įrodinėjimo pareiga.

69 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, jog trečiuoju ir ketvirtuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai veiksmai, kuriais dominuojančią padėtį užimanti įmonė atsisako užtikrinti trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra dominuojančią padėtį užimanti įmonė, sąveikumą, gali būti kvalifikuojami kaip piktnaudžiavimas, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, pastaroji įmonė gali kaip objektyviu jos atsisakymo pateisinimu veiksmingai remtis tuo, kad tuo metu, kai trečioji įmonė paprašė suteikti tokią prieigą, nebuvo šablono, leidžiančio užtikrinti šį sąveikumą, arba ar iš dominuojančią padėtį užimančios įmonės gali būti reikalaujama sukurti šį šabloną. Be to, tas teismas klausia, ar šiuo antruoju atveju SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad dominuojančią padėtį užimanti įmonė privalo, viena vertus, atsižvelgti į bendrus rinkos reikalavimus arba į įmonės, prašančios suteikti minėtą prieigą, poreikius ir, kita vertus, pranešti pastarajai įmonei, kiek laiko prireiks minėtam šablonui sukurti, arba ar konkurencijos institucija, remdamasi objektyviais duomenimis, privalo patikrinti, kiek laiko dominuojančią padėtį užimančiai įmonei reikia tokiam šablonui sukurti.

70 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos dėl SESV 102 straipsnio matyti, kad dominuojančią padėtį užimanti įmonė turi galimybę pateisinti veiksmus, kuriems gali būti taikomas tame straipsnyje nustatytas draudimas (2012 m. kovo 27 d. Sprendimo *Post Danmark*, C-209/10, EU:C:2012:172, 40 punktas ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 201 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

71 Konkrečiai kalbant, tokia įmonė šiuo tikslu gali įrodyti arba tai, kad jos veiksmai yra objektyviai reikalingi, arba tai, kad jų sukeliamą išstūmimo iš rinkos poveikį galima kompensuoti ar net atsverti padidėjusiu produktyvumu, kuris taip pat yra naudingas vartotojams (2012 m. kovo 27 d. Sprendimo *Post Danmark*, C-209/10, EU:C:2012:172, 41 punktas ir 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *European Superleague Company*, C-333/21, EU:C:2023:1011, 202 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

72 Pirma, prašymą priimti prejudicinį pateikęs teismas klausia, ar dominuojančią padėtį užimanti įmonė, kuri atsisako suteikti trečiajai įmonei prieigą prie skaitmeninės platformos, jeigu dėl šio atsisakymo gali būti sukeltas antikonkurencinis poveikis, gali kaip objektyviu savo atsisakymo pateisinimu veiksmingai remtis tuo, kad tuo metu, kai buvo paprašyta suteikti šią prieigą, nebuvo tam tikrai mobiliųjų programėlių kategorijai skirto šablono, leidžiančio užtikrinti šių programėlių ir šios platformos sąveikumą, arba ar iš minėtos įmonės gali būti reikalaujama sukurti šį šabloną, kad ši trečioji įmonė galėtų gauti tokią prieigą.

73 Kaip išvados 64 ir 65 punktuose iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymas užtikrinti mobiliosios programėlės ir skaitmeninės platformos sąveikumą dėl to, kad nėra atitinkamų programėlių kategorijai skirto šablono, gali būti objektyviai pateisinamas, jeigu užtikrinus tokį sąveikumą naudojant šį šabloną savaime ir atsižvelgiant į programėlės, dėl kurios prašoma sąveikumo, savybes būtų pakenkta atitinkamos platformos vientisumui ar jos naudojimo saugumui arba jeigu dėl kitų techninių priežasčių būtų neįmanoma užtikrinti šio sąveikumo sukuriant minėtą šabloną.

74 Tačiau, išskyrus tokias situacijas, atitinkamų mobiliųjų programėlių kategorijai skirto šablono nebuvimas ar su jo kūrimu susiję sunkumai, su kuriais gali susidurti dominuojančią padėtį užimanti įmonė, savaime negali būti objektyvus šios įmonės atsisakymo suteikti prieigą pateisinimas. Vis dėlto, atsižvelgiant į visas šiuo atžvilgiu reikšmingas aplinkybes, poreikis skirti pagrįstą laikotarpį jam sukurti, o dėl to negalima nedelsiant užtikrinti prašomo sąveikumo, gali būti laikomas objektyviai būtinu ir proporcingu, atsižvelgiant tiek į įmonės, prašančios suteikti prieigą prie dominuojančią padėtį užimančios įmonės platformos, poreikius, tiek į sunkumus, su kuriais susiduria pastaroji įmonė kurdama šį šabloną.

75 Šiuo atžvilgiu svarbūs veiksniai, be kita ko, yra techninių sunkumų sukurti atitinkamoms mobiliosioms programėlėms skirtą šabloną, kuris leistų suteikti prašomą prieigą, lygis, apribojimai, susiję su negalėjimu per trumpą laiką skirti tam tikrų išteklių, visų pirma žmogiškųjų išteklių, reikalingų šiam šablonui sukurti atsižvelgiant į prieigos prašančios įmonės poreikius, arba nuo dominuojančią padėtį užimančios įmonės nepriklausantys apribojimai, darantys poveikį jos gebėjimui sukurti tą šabloną, pavyzdžiui, apribojimai, susiję su taikytinais teisės aktais.

76 Atsižvelgiant į tai, kaip išvados 74 ir 75 punktuose iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, dėl tokio šablono, užtikrinančio prašomą sąveikumą, kūrimo dominuojančią padėtį užimanti įmonė gali patirti išlaidų. Vis dėlto pagal SESV 102 straipsnį šiai įmonei nedraudžiama reikalauti tinkamo finansinio atlygio iš sąveikumo prašančios įmonės. Toks atlygis turi būti teisingas ir proporcingas, kad dominuojančią padėtį užimanti įmonė, atsižvelgiant į realias tokios kūrimo išlaidas, galėtų gauti tinkamą pelną. Šio atlygio dydžio nustatymas nedaro poveikio tam, kad į jį būtų atsižvelgta galimai taikant kitas Sąjungos teisės normas, kuriomis prireikus reglamentuojamas dominuojančią padėtį užimančios įmonės atlygis už tai, kad sąveikumo prašanti įmonė įgyja galutinių savo programėlės naudotojų.

77 Galiausiai, dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsakymo į trečiosios įmonės prašymą, kad ši dominuojančią padėtį užimanti įmonė užtikrintų skaitmeninės platformos, kurios savininkė ji yra, ir šios trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės sąveikumą, nepateikimas yra požymis, kad atsisakymas užtikrinti tokį sąveikumą nėra objektyviai pateisinamas.

78 Antra, reikia pabrėžti, kad nors SESV 102 straipsnio pažeidimą sudarančių aplinkybių įrodinėjimo pareiga tenka Europos arba nacionalinio lygmens konkurencijos institucijoms, vis dėlto, kaip nurodyta šio sprendimo 70 ir 71 punktuose, atitinkama dominuojančią padėtį užimanti įmonė turi remtis galimu objektyviu pateisinimu ir pateikti atitinkamų argumentų ir įrodymų.

79 Dominuojančią padėtį užimančiai įmonei įvykdžius šį reikalavimą, atitinkama konkurencijos institucija, siūlydama konstatuoti piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, turi įrodyti, kad šios įmonės pateikti argumentai ir įrodymai negali būti svarbūs ir todėl negalima sutikti su nurodytu pateisinimu.

80 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad esant tokiai situacijai, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, kompetentinga konkurencijos institucija, be kita ko, atsižvelgdama į priežastis, kurias dominuojančią padėtį užimanti įmonė nurodė trečiajai įmonei siekdama pateisinti atsisakymą pastarosios įmonės atžvilgiu užtikrinti šios trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra dominuojančią padėtį užimanti įmonė, sąveikumą, ir į visas reikšmingas aplinkybes, turi patikrinti, ar šios dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymas sukurti atitinkamų mobiliųjų programėlių kategorijai skirtą šabloną, kuris užtikrintų šį sąveikumą, yra objektyviai būtinas, ir įvertinti šio atsisakymo proporcingumą.

81 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus reikia atsakyti: SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai veiksmai, kuriais dominuojančią padėtį užimanti įmonė atsisako užtikrinti trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra dominuojančią padėtį užimanti įmonė, sąveikumą, gali būti kvalifikuojami kaip piktnaudžiavimas, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, pastaroji įmonė gali kaip objektyviu savo atsisakymo pateisinimu veiksmingai remtis tuo, kad tuo metu, kai trečioji įmonė paprašė suteikti tokią prieigą, nebuvo šablono, leidžiančio užtikrinti šį sąveikumą, jeigu užtikrinus tokį sąveikumą naudojant šį šabloną savaime ir atsižvelgiant į programėlės, dėl kurios prašoma sąveikumo, savybes būtų pakenkta atitinkamos platformos vientisumui ar jos naudojimo saugumui arba jeigu dėl kitų techninių priežasčių būtų neįmanoma užtikrinti šio sąveikumo sukuriant minėtą šabloną. Jei taip nėra, dominuojančią padėtį užimanti įmonė privalo sukurti tokį šabloną per tam reikalingą pagrįstą laikotarpį ir prireikus už tinkamą finansinį atlygį, atsižvelgdama į jį sukurti paprašiusios trečiosios įmonės poreikius, realias jo kūrimo išlaidas ir dominuojančią padėtį užimančios įmonės teisę gauti tinkamą pelną.

Dėl penktojo klausimo

82 Penktuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad siekdama įvertinti, ar yra piktnaudžiavimas, kai dominuojančią padėtį užimanti įmonė atsisako užtikrinti trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra dominuojančią padėtį užimanti įmonė, sąveikumą, konkurencijos institucija turi apibrėžti galutinės grandies rinką, kurioje dėl šio atsisakymo gali būti sukeltas antikonkurencinis poveikis, net jei ši rinka yra tik potenciali.

83 Reikia priminti, kad pagal SESV 102 straipsnį atitinkama rinka iš esmės turi būti apibrėžta prieš vertinant, ar tam tikra įmonė užima dominuojančią padėtį (šiuo klausimu žr. 1973 m. vasario 21 d. Sprendimo *Europemballage ir Continental Can / Komisija*, 6/72, EU:C:1973:22, 32 punktą), kai siekiama apibrėžti ribas, kurių neperžengiant reikia aiškintis, ar ši įmonė turi galimybę, kiek tai įmanoma įvertinti, veikti nepriklausomai nuo savo konkurentų, klientų ir vartotojų (šiuo klausimu žr. 1983 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin / Komisija*, 322/81, EU:C:1983:313, 37 punktą ir 2024 m. birželio 27 d. Sprendimo *Komisija / Servier ir kt.*, C-176/19 P, EU:C:2024:549, 381 punktą).

84 Siekiant įvertinti atsisakymo, kaip antai aprašyto šio sprendimo 82 punkte, piktnaudžiaujamąjį pobūdį, reikia atskirti dvi rinkas, t. y. viena vertus, rinką, kuriai priklauso skaitmeninė platforma ir kurioje jos savininkė užima dominuojančią padėtį (paprastai ši rinka yra pradinės grandies), ir, kita vertus, rinką, kurioje mobilioji programėlė naudojama įmonės, prašančios šios programėlės ir šios platformos suderinamumo, atliekamai kito produkto gamybai ar kitos paslaugos teikimui ir kurioje gali atsirasti dominuojančią padėtį užimančios įmonės veiksmų antikonkurencinis poveikis (paprastai ši rinka yra gretima rinka, be kita ko, galutinės grandies).

85 Taikant SESV 102 straipsnį, siekiant nustatyti galutinės grandies rinką, nebūtina tiksliai apibrėžti produkto ir geografinės rinkos. Tam tikromis aplinkybėmis pakanka nustatyti potencialią ar net hipotetinę rinką (2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *IMS Health*, C-418/01, EU:C:2004:257, 44 punktas). Kai atitinkama galutinės grandies rinka dar tik formuojasi arba sparčiai vystosi ir todėl jos apimtis nėra visiškai apibrėžta tuo metu, kai dominuojančią padėtį užimanti įmonė atlieka tariamai piktnaudžiaujamus veiksmus, pakanka, kad konkurencijos institucija nustatytų šią rinką, net jeigu ji yra tik potenciali. Be to, ši institucija, atsižvelgdama į minėtos rinkos ypatybes ir potencialią apimtį, turi įrodyti, kad dėl šių veiksmų gali būti sukeltas antikonkurencinis poveikis

toje pačioje rinkoje, net jei joje egzistuoja tik potenciali konkurencija tarp dominuojančią padėtį užimančios įmonės produktų ir paslaugų ir tuo atveju, kai atliekami veiksmai, kuriais pastaroji įmonė atsisako užtikrinti trečiosios įmonės prašomą sąveikumą su skaitmenine platforma, kurios savininkė yra dominuojančią padėtį užimanti įmonė, šio sąveikumo prašančios įmonės produktų ar paslaugų.

86 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad siekdama įvertinti, ar yra piktnaudžiavimas, kai dominuojančią padėtį užimanti įmonė atsisako užtikrinti trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra dominuojančią padėtį užimanti įmonė, sąveikumą, konkurencijos institucija gali nustatyti tik galutinės grandies rinką, kurioje dėl šio atsisakymo gali būti sukeltas antikonkurencinis poveikis, net jei ši galutinės grandies rinka yra tik potenciali, o ją nustatant nebūtinai reikia tiksliai apibrėžti atitinkamą produkto ir geografinę rinką.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

87 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad skaitmeninę platformą sukūrusios dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymas užtikrinti, gavus trečiosios įmonės prašymą, šios platformos ir šios trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės sąveikumą gali būti laikomas piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, nors minėta platforma nėra būtina siekiant šią programėlę komerciniais tikslais naudoti galutinės grandies rinkoje, tačiau dėl jos ta programėlė gali tapti patrauklesnė vartotojams, jeigu dominuojančią padėtį užimanti įmonė tą platformą sukūrė ne tik savo veiklai.**

2. **SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog vien tai, kad tiek įmonė, sukūrusi mobiliąją programėlę ir paprašiusi dominuojančią padėtį užimančios įmonės užtikrinti jos ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra pastaroji įmonė, sąveikumą, tiek pirmosios įmonės konkurentai išliko aktyvūs rinkoje, kuriai priklauso ši programėlė, ir joje išplėtė savo padėtį, nors toks sąveikumas jiems nebuvo užtikrintas, nereiškia, kad dėl dominuojančią padėtį užimančios įmonės atsisakymo patenkinti šį prašymą negalėjo būti sukeltas antikonkurencinis poveikis. Reikia įvertinti, ar, atsižvelgiant į visas reikšmingas faktines aplinkybes, šie dominuojančią padėtį užimančios įmonės veiksmai galėjo trukdyti išlaikyti ar plėtoti konkurenciją atitinkamoje rinkoje.**

3. **SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai veiksmai, kuriais dominuojančią padėtį užimanti įmonė atsisako užtikrinti trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra dominuojančią padėtį užimanti įmonė, sąveikumą, gali būti kvalifikuojami kaip piktnaudžiavimas, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, pastaroji įmonė gali kaip objektyviu savo atsisakymo pateisinimu veiksmingai remtis tuo, kad tuo metu, kai trečioji įmonė paprašė suteikti tokią prieigą, nebuvo šablono, leidžiančio užtikrinti šį sąveikumą, jeigu užtikrinus tokį sąveikumą naudojant šį šabloną savaime ir atsižvelgiant į programėlės, dėl kurios**

prašoma sąveikumo, savybes būtų pakenkta atitinkamos platformos vientisumui ar jos naudojimo saugumui arba jeigu dėl kitų techninių priežasčių būtų neįmanoma užtikrinti šio sąveikumo sukuriant minėtą šabloną. Jei taip nėra, dominuojančią padėtį užimanti įmonė privalo sukurti tokį šabloną per tam reikalingą pagrįstą laikotarpį ir prireikus už tinkamą finansinį atlygį, atsižvelgdama į jį sukurti paprašiusios trečiosios įmonės poreikius, realias jo kūrimo išlaidas ir dominuojančią padėtį užimančios įmonės teisę gauti tinkamą pelną.

4. **SESV 102 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad siekdama įvertinti, ar yra piktnaudžiavimas, kai dominuojančią padėtį užimanti įmonė atsisako užtikrinti trečiosios įmonės sukurtos mobiliosios programėlės ir skaitmeninės platformos, kurios savininkė yra dominuojančią padėtį užimanti įmonė, sąveikumą, konkurencijos institucija gali nustatyti tik galutinės grandies rinką, kurioje dėl šio atsisakymo gali būti sukeltas antikonkurencinis poveikis, net jei ši galutinės grandies rinka yra tik potenciali, o ją nustatant nebūtinai reikia tiksliai apibrėžti atitinkamą produkto ir geografinę rinką.**

Parašai.